

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szubotica, SZOMBAT 1923. május 12.

126. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 3-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

A hadviseltek háboruja

Különös hírek érkeznek Párisból. A francia hadviseltek szövetségében kitört a viszály, a hadviseltek a háború ellenes szövetségben egymás ellen viselnek háborút. A rokkantak kezükbe mankóikat s szájukra a háborús jelszavakat veszik s két frontban rendeződve hadakoznak egymás ellen. Az egyik párt azt követeli, hogy a hadviseltek háború ellenes propagandájukban keressenek érintkezést minden pacifista szervezettel, a másik tábor szerint nem szabad, minden támogatás elől el kell zárkózni, a francia hadviseltek csoportja nemzetközi szervezetnek része nem lehet, ők maguk kövessenek el mindent annak a célnak érdekében, hogy soha többet háború ne legyen, de még a cél érdekében se tegyenek a nemzetköziség eszméjének olyan concessziókat, amilyenek ellen hangosan tiltakozik a nemzeti becsület s a hazafias érzés.

Ez a jelenség nem új s ez a törekvés nem specifikusan francia. A hadviseltek a háborúban való részvételt jogcimmé léptették elő politikai és gazdasági küzdelmükben. A mai löporfüstös közhangulat még kedvez annak a felfogásnak, mely e jogcimet érvényesíthetőnek sőt legálisnak ismeri el. Az olasz fascizmus a hadviselt katonák mozgalmából nőtt ki. A német C. szervezetek módjára Közép-Európa majdnem minden országában a hadviseltek szövetsége a reakciónak, az erőszaknak, az egyéniakcióknak voltak szervezetei. A hadviseltek szervezetei a háború után is folytatják azt a háborút, amelyik a jog, a méltányosság és emberiség detronizálása után a pusztító erőszak uralmát ismerte el. A háború erkölcsseit morálként tanítják a békében is, mintha remény lenne arra, hogy a legbravurosabb egyéniakcióért, a legsneidigebb kilengésért kijár még a vaskezeszt s a Mária Terézia-rend.

Csudálatos, de egészen a reménytelenségig elszomorító látványban van részünk megint: mennyire rabjai tudnak lenni az egyének s a tömegek azoknak a jelszavaknak, amelyeket a háború üszke égetett be a lelkükbe. Mintha álarcos bálban dőzsölne az emberiség, senki nem ismeri fel barátjait és ellenségeit. A reakció vak szolgálatában állnak azok, akik csak a liberális eszmék diadalától remélhetik sorsuk javulását. Nemzeti jelszavakat hangoztatnak azok, akik csak nemzetközi kapcsolatokban reménykedhetnek. A töké szolgálatába szegődnek a szociálpolitika rászorultjai s munkásvezérek lesznek üzemek és házak urai. Akiken a

demokrácia még segíthet, azok konzervatív politikát folytatnak, akik e társadalmi, nemzeti és vallási különbségek megszüntetését várhatják emberi jogai elismerését, azok társadalmi elhelyezkedés és vallási viszonyok szerint szervezkednek.

Íme: a francia hadviseltek hadat üzentek a háborúnak, de nem ismerik el fegyvertársakul a német pasifistákat. Franciaországnak s talán: a francia győzelemnek háttérin belül küzdenek a háború ellen, de ellenségnek tartják tovább is a német rokkantat, a magyar hadi özvegyet s a bolgár hadiárva. Ugy küzdenek a háború

ellen, hogy terjesszék a gyűlöletet: a legvirulensebb háborús miazmát. Még ennek a háborúnak a győzelméből is ki akarják zárni a németeket, a legyőzöttek még annak a háborúnak is legyőzöttjei maradnak, amelyiket a háború ellen viselnek. Jobban gyűlölik volt ellenségeiket, mint ahogy szeretniök kellene új szövetségeiket. Fél szívvel szeretik az emberiséget, fél szívvel gyűlölik a németet. A háború ellen hirdetik háborút s egymás ellen viselik. A háborút nem írhatják ki a háborús szellem bacillus hordozói. A ragályt terjesztő orvosok (d.)

demokrata képviselők körében felmerült az a terv, hogy demonstrálásul a radikálisok erőszakossága ellen, hagyják ott a nemzetgyűlést, sem a plenáris, sem a bizottsági üléseken ne vegyenek részt. A többség azonban ez idő szerint ellenzi ezt a tervet. Azt hiszik, hogy vagy nem jön létre vagy csak rövid életű lesz a hivatokkal való barátság s akkor megint szükség lesz rájuk. A demokraták harci kedvét növeli, hogy a földműves párt is a demokratákkal szavaz.

Franciaországba szállították a werdeni elítélteket

Általános tiltakozó sztrájk a Ruhr-vidéken

A német kormány, a német birodalmi gyűlés és Ebert elnöknek a werdeni ítélet ellen elhangzott tiltakozása után a megszállott Ruhr-vidék munkássága indított akciót, hogy általános munkabeszüntetéssel adja tanujelét az elítélt igazgatók iránt érzett szolidaritásának.

Az ítélet után Krupp von Bohlen Halbach üzenetet juttatott az ésseni gyár üzemi tanácsához, amelyben arra kéri munkásait, hogy a tervezett általános sztrájkotól tekintsenek el. Ennek ellenére a munkásság úgy határozott, hogy pénteken délelőtt tíz óráig tartó délután négy óráig beszünteti a munkát. A határozathoz csatlakozott a Ruhr-vidéki három nagy szakszervezet is és felszólították a megszállott területek egész munkásságát, hogy csatlakozzanak a tüntető sztrájkhoz. A kereskedőket is felkérték, hogy a sztrájk alatt zárják be üzleteiket.

Kruppnak és igazgatóinak elítélte ellen a német birodalmi kormány tiltakozó jegyzéket intézett minden államhoz, a Ruhr-vidéket megszálló hatalmak kivételével. A jegyzékben a német kormány rámutatott a werdeni ítélet igazságtalan voltára, annál is inkább, mert maga a német kormány is megtette már régebben a szükséges intézkedéseket az ésseni véres konfliktus ügyének elintézésére.

Mint Essenből jelentik, a francia hadbíró az ítélet kimondása után elrendelte Kruppnak és hét elítélt társának Franciaországba való elszállítását. Degoutte tábornok ugyan is elrendelte, hogy az öt évnél hosszabb időre elítélt német foglyoknak franciaországi börtönben kell büntetésüket kitölteniök. Az elítélt igazgatókat három-három francia katonai őrizete alatt egyenként szállították el Düsseldorf irányában; utjuk végcélját a franciák titokban tartják. A pályaudvarra való szállítás alatt a fogháztól az állomásig erős lovas- és gyalogos katonai őr- ségeket állítottak fel.

Az elítéltek védőik útján felebbeszét jelentettek be az ítélet ellen, a mit előreláthatólag tíz napon belül fog tárgyalni a düsseldorfi francia katonai felelősségi bíróság.

A demokraták klotürje a demokraták ellen

Hétfőn délelőtt összeül a parlament

A demokratapárton beteljesedett az, ami minden párton beteljesedik, amelyik arra számít, hogy uralma végleges s törvényeket alkot azzal a céllal, hogy ellenfeleinek ártson. Ezeket a törvényeket azután az uralomra kerülő párt megalkotói ellen alkalmazza.

A nemzetgyűlés házszabályait a demokraták csinálták meg s ebbe belecsempészték a klotürt, a parlamenti akció korlátozását. Most fogcsikorgatva látják a demokraták, hogy ellenük alkalmazzák azokat a házszabályokat, a melyekkel ők parlamenti ellenfeleiket akarták megbénítani.

A politikai pártok körében élénk és szenvedélyes vitára ad alkalmat a mandátumokat felülvizsgáló parlamenti bizottság csütörtöki döntése, amellyel elhatározták a demokrata párt virovitici és két montenegrói mandátumának megsemmisítését. A bizottság többsége ugyanis magáévá tette Gyuricsics képviselő indítványát és azon a címen érvénytelenítette a montenegrói választást, hogy Vučkotic Bozsidar dr., mint a montenegrói kasszációs bíróság elnöke, nem volt választható. Ribar Iván dr.-nak, a szkupstina volt elnökének megválasztását azért mondották ki érvénytelennek, mert Ribar olyan orosz tiszték segítségével győzött, akiket január 15-ike után vettek fel a névjegyzékbe.

A demokraták már az igazoló bizottságban éles ellenállást fejtettek ki, a radikálisok azonban a klerikálisok és a muzulmánok szavazataival kimondták, hogy a három mandátum érvénytelen. A demokraták mandátumok között kettő a radikálisoknak, a virovitici pedig a föderalista bloknak jut.

Az igazoló bizottság határozata ellen a demokraták a parlamentben akarják felvenni a küzdelmet. A demokrata párt hétfőn ülést tart, amelyben a parlamentben

követendő taktikáról állapotnak meg. A demokraták elkeseredése annál nagyobb, mert a parlamentben rendkívül nehéz a helyzetük. A házszabályok az igazoló bizottság jelentése feletti vitát nagyon megszigorítják. A vita öt napnál tovább nem tarthat, egy-egy szónok félóránál tovább nem beszélhet, sőt van a házszabályokban olyan rendelkezés is, hogy negyven képviselő indítványára az elnök a vitát bármikor, öt napnál hamarabb is berekesztheti, ha a nemzetgyűlés így határoz. A radikálisok arra készülnek, hogy alkalmazzák ezt a szakaszt.

A parlamentet hétfőn délelőttre hívják ülésre össze. Bár a parlament összehívásának dátumát már megállapították, dr. Peles elnök a parlamenti formalitásoknak megfelelően, a pártok vezetőit pénteken este a nemzetgyűlés összehívásának ügyében megbeszélésre hívta össze.

Beogradban egyébként még igen kevés képviselő tartózkodik. A demokraták közül, akik ott vannak, egyre nagyobb elkeseredéssel beszélnek a politikai helyzet alakulásáról.

A politikai világ figyelme teljesen Zagreb felé irányul. Korosec Ljubljánából Zagrebba utazott, ahol Radicscsal tanácskozik. Ettől a tanácskozástól várják a politikai válság megoldását.

A demokraták ki akarnak vonulni a parlamentből

Ha a radikálisok és föderatív blokk között a megegyezés létrejön, amire az ellentmondó hírek dacára is erős a remény, a demokraták szerepe a meddő ellenzékieskedésre szorítkozik s ellenzéki küzdelmeikre bénítólag hat, hogy olyan intézkedések ellen kell küzdeniök, amelyeknek létrehozásában ők is részt vettek. A demokraták elkeseredetten látják, hogy minő szerep vár rájuk és

A tanárok fizetésjavítási mozgalma

A novisadi tanárok csatlakoztak a beogradiakhoz

Novisadról jelentik: A novisadi tanárok a fizetési mozgalom ügyében csütörtökön gyűlést tartottak, amelyen a tanárok teljes számban megjelentek. A gyűlésen hosszabb vita indult meg akörül, hogy csatlakozzanak-e a beogradi tanárok mozgalmahoz, akik tudvalevően havi ezer dináros fizetésjavítást követelnek. A tanárok közül többen — különösen a radikális párthoz tartozók — kezdetben elleneztek a csatlakozást, a melyben politikai célt látta, végül azonban ők is elfogadták azt a határozati javaslatot, amelyben a gyűlés kimondta, hogy a fizetésjavítás kiegészítése érdekében egységesen járnak el a beogradi tanárokkal.

A mozgalom novisadi vezetője Vilics Marko leánygimnáziumi igazgató, munkatársunk előtt kijelentette, hogy a gyűlés egységesen hozta meg a határozati javaslatot, ami azt bizonyítja, a tanárok valamennyien átérzik, hogy a jelenlegi fizetésekből megélni nem lehet. Követeléseiket — mondotta — május 15-én egy újabb memorandum fogják a miniszteriumnak benyújtani, amely valószínűleg nem fog elzárkózni a tanárok jogos kérelmének teljesítése előtt.

A beogradi orosz tanárok egyesülete utasította tagjait, hogy a fizetésjavítási mozgalommal illetőleg semlegesen viselkedjenek és sehol se kapcsolódjanak be az országos mozgalomba.

Aki nemlétező földet adott el

Becskeréken letartóztatott szélhámos

Becskerékről jelentik: A becskeréki rendőrség pénteken délelőtt letartóztatta Vlasic Hrisztomir kiskindai illetőségű napszámot, aki december, január és február hónapokban számos csalást követett el Becskeréken. Vlasic több embernek bérbeadott és eladott nemlétező földeket és azok árára előlegeket vett fel. Február végén eltűnt Becskeréről, pénteken azonban ismét visszakerkezett, amikor az egyik károsult felismerte a piacon, jelentést tett a rendőrségnek, mire letartóztatták. Már a pénteki nap folyamán három károsult jelentkezett, aiktól 500 és 1000 dinárt csalat ki. Vlasic kihallgatása alkalmával bevallotta csalásait és elmondta, hogy egy német földművelőtől ötvenezer koronát csalat ki ugyanilyen módon, akinek a nevét azonban nem tudja. Most keresik ezt a károsultat is, valamint mindazokat, akiket Vlasic becsapott.

A májusi közgyűlés előkészítése

Több illetéknem fölemelését kéri a városi tanács

A május 26-án megtartandó városi közgyűlés előkészítését most kezdte meg a városi tanács. A közgyűlés napirendjének legfontosabb pontja az idei költségvetés letárgyalása. Érdeklődésre tarthat még számot az orvosi diplomák betérjesztéséről szóló jelentés is.

Ezen a fontosabb ügyeken kívül még több pénzügyi javaslat is kerül a közgyűlés elé. Így javasolni fogja a tanács, hogy a városi ingatlan-átírási illetéket emeljék fel. Eddig minden ingatlan-átírást három százalékos városi illetéket kellett fizetni, amit most a tanács négy százalékra akar fölemelni. Emeli ezenkívül a tanács a borfogyasztási adót is, amely eddig hektóliterenként 25 dinár volt és amit most a tanács javaslat szerint 75 dinárra fognak emelni.

A májusi közgyűlés fog dönteni a

javadalmi hivatal alkalmazottainak fizetés fölemelése ügyében. Az emelés nem lesz ugyan olyan mérvű, mint a többi városi tisztviselőé, mert a javadalmi hivatal alkalmazottainak a városi tisztviselő státusába való átvétele csak a jövő évben történik meg.

Tárgyalni fogja végül a közgyűlés a Hartmann és Cohnen cég kérelmét is. A cég azt kéri, hogy a város engedje el a cégnek a kövezetvám és a vágó-

hidi illetmény fizetését. A cég 1906-tól kezdve 15 évre ilyen kedvezményben részesült, azonban 1921. óta — mikor az a szerződés lejárt — fizette a rendes illetményeket. A városi tanács javaslata szerint a cégnek el fogják engedni a kövezetvámot, mert külön iparvágánya van, míg a vágóhidi illetményeknek 50 százaléka alól fogják mentesíteni a céget, tekintettel arra, hogy a cégnek külön vágóhídja van.

Megostromolták az ügyfelei a katonaszabadító őrnagy irodáját

Tosics őrnagy pénteken is „közbenjárt” a subotica-i katonai ügyosztályon Kitéltják minden közhivatalból

Tosics Györgye nyugalmazott csendőrnagy katonaszabadító irodájának a Bácsmegeyi Napló által ismertett botrányai élénk feltűnést keltettek Suboticán, hol mindenütt jól ismerték a sötét üzletekkel foglalkozó volt tisztet. Tosics az ellene folyó vizsgálat és az ellene eddig beérkezett tizennégy rendbeli feljelentés ellenére tovább folytatja üzletét.

A »Katonai Tudósító Iroda« vizsgálóelemeinek leleplezése után Tosics áldozatainak egyrésze megriadva attól, hogy egyrészt a volt őrnagynak előlegül lefizetett, többnyire jelentékeny összegek kárba vesznek, másrészt, hogy a vizsgálat folyamán kényelmetlenségük lehet, csütörtökön és pénteken valósággal megostromolták a katonaszabadító őrnagy irodáját és feljelentéssel fenyegetőve, követelték vissza a Tosics által már régebben felvett pénzeket. Tosics ezeket az összegeket most természetesen nem fizette vissza, fizetés helyett az ügyek elintézését ígéri »ügyfeleinek«, az ellene az államügyészségen folyó nyomozást pedig egyszerűen letagadja. A vele szemben mind követelőbben fellépő áldozatainak megnyugtatóására még most is eljár velük a hatóságokhoz, hogy »ügyük elintézését« megsürgesse. Mivel azonban a kerületi katonai parancsnoksághoz már nem szabad betennie a lábát, most már megelé-

szik azzal, hogy csak a városi és állami közhivatalokban »interveniál«. Így pénteken délelőtt a subotica-i városi katonai ügyosztály tisztviselőinek legnagyobb meglepetésére, ennek a hivatalnak a helyiségében jelent meg Tosics Györgye egyik ügyfelével, akinek katonai szolgálata alól való felmentése iránt beadott kérvénye már régebben folyamatosan van. A subotica-i katonai ügyosztályon azonban pénteken már megtagadtak Tosics nyugalmazott őrnagynak minden felvilágosítást. Az őrnagy azonban nem akarta itt sem észrevenni a változást és továbbra is úgy viselkedett és rendelkezett, mint azelőtt, azzal a különbséggel, hogy senki sem vett kíváncsiságról tudomást.

A subotica-i katonai ügyosztályhoz éppen csütörtökön érkezett le a subotica-i kerületi parancsnokság átirata, amelyben felhívja az ügyosztály figyelmét Tosics nyugalmazott őrnagy üzelmére és felszólítja a katonai ügyosztályt arra, hogy a lapok útján hívja fel a megkárosítottakat a kerületi parancsnokságnál való jelentkezésre.

A megindult nyomozást azonban megnehezíti az a körülmény, hogy az áldozatok egyrésze nem meri feljelenteni az őrnagyot, mert fél attól, hogy az eljárás folyamán kényelmetlenségei támadhatnak.

Barátnők

Irtó: Baedeker

Társalgás közben egy hölgy véletlenül — valóban: véletlenül! — kiszalasztotta a száján, hogy hány esztendő, s mert csakugyan jóval fiatalabbnak látszott, az egész társaság (természetesen a nőket kivéve) tiltakozott a magas számjegy ellen, egy uriember pedig így kiáltott:

— Nagyságos asszonyom vagy fiatalabb néhány esztendővel, vagy pedig xxx-né, a Kegyed legbizalmasabb barátnője a legkivételesebb lény a föld kerekén!

A hölgy. — Nem értem... Mit akar ezzel mondani?... Mi összefüggés van az életkorom és Gizella barátnőmnek a jelleme közt?

Az uriember. — Mindjárt megérti... A barátnője ugyanolyan idősnek, vagy mondjuk: ugyanolyan fiatalnak mondta nagyságos asszonyomat, amilyenek saját maga. Tehát: vagy úgy járt el, mint a holtig hű barátnők szoktak, azaz nagylelkűen hozzátoldott a Kegyed éveikhez egy-néhányat, vagy — amit most már hinni kezdek — a valóságnak megfelelő számadatot mondott, s ez esetben ő az a fehér holló, akinek a halhatatlan fehér szobrát fel kellene állítani valamelyik ritkasági múzeumban vagy közkertben. Mert ki látott a mai történelmi napig oly kebelbarátnőt, aki nem nagyobbítja valamivel az intimusai korát? Én igen sok nőt ismerek, de ilyen szent teremtésre sohase akadtam közöttük és boldognak vallanám magam és nem bannám meg, hogy éltem, ha most végre rátaláltam volna e csodás tü-

neményre.

A hölgy. — Szegény barátom, nem győzőm sajnálni, hogy e reményesség össze kell törniem. Az én kedves barátnőm szobra — legalább ezen a címen — nem fog fehérleni sem a múzeumban, sem a zöld bokrok közt... Én, az igazat megvallva, fiatalabb vagyok, mint az imént mondtam, de mert tudom — hisz' én is nő vagyok — hogy a nőismerőseim idősbnek hirdetnek, s tudom, hogy a közönség — hisz' én is hozzá tartozok — az ő adataikat hitetéseknél fogadja el, tehát: hogy senki se tarthasson hazugnak, én is olyan öregnek vallom magam, amilyenek ők kiáltanak ki, s hogy egészen biztosra menjek, néha még vénebbnek.

Az uriember. — Ugy hát, nagyságos asszonyom, maga az a nagyon kivételes lény, akinek a fehér szobrát —

A hölgy. — Tudom. Fel kellene állítani egy galleriában vagy egy liget zöldjében, de hát erre a dicsőségre sehogyse volnék méltó. Hiszen az ember, aki a társaságban él, gyakran kénytelen hazudni, hogy hazugnak ne tartsák...

Az uriember. — Ezért a mondásért is megérdemelne, ha nem is szobrát, egy cukorkát... De tréfán kívül, mégis csak szokatlanul erősen egy nőtől, ha idősebbnek vallja magát, mint amennyi valójában.

A hölgy. — Föl ne üljön az ilyen erényeknek... Van ebben a korvallomásban jó porció húság is. Nem jobb idősebbeknek mondani magunkat, hogy a világ kénytelen legyen csodálkozni, mily üdék s frissek vagyunk még, semmint fiatalabbaknak, hogy azonnal konsta-

Lányi Ernő — uccát kéri a várostól az emlékbizottság

Lányi Ernő halotti maszkja Az emlékbizottság ülése

Csütörtök délelőtt a Lányi Ernő emlékbizottság ülést tartott. Az ülésen széleskörű propaganda részleteit beszéltek meg.

Elsősorban is tudomásul vette a végrehajtó bizottság, hogy a Bácsmegeyi Napló gyűjtésének eredménye már meghaladja a százezer koronát. A bizottság véleménye szerint még százezer koronát kell összegyűjteni, hogy megfelelhessen a bizottság vállalt feladatának, mely a nagy zeneköltő özvegyének felségélyezését s maradvány emlékmű felállítását tűzte ki célul.

A bizottság Páter Makár indítványára elhatározta, hogy május vagy június hó folyamán egyházi hangversenyt rendez. Ennek rendezésére az indítványozó Páter Makárt kérte fel a bizottság.

A munkásdalárda, melynek évekig Lányi Ernő volt tanítója és dirigense, elhatározta, hogy a Lányi-emlék javára két hangversenyt rendez. Az egyiket július hó folyamán Palicson, a másikat az ősszel bent a városban. A hangversenyeken Lányi Ernő megkoszorozott kórusait fogják énekelni.

Oldh Sándor festőművész elkészítette Lányi Ernő halotti maszkját s azt sokszorosítás céljára a bizottság rendelkezésére bocsátotta. A bizottság a halotti maszkról gipszöntvényeket készített s azokat olcsó áron hozza forgalomba. A maszk gyönyörű emlék Lányi Ernő után, eltörülés nélkül mutatja felejthetetlen arcvonásait. Előjegyezhető a Bácsmegeyi Napló szerkesztőségében.

A bizottság elhatározta, hogy azzal a kéréssel fordul Subotica város közgyűléséhez: az elhalt érdemcihez s a város anyagi helyzetéhez képest vegyen részt az emlékmű felállításának költségeiben, adjon díszsír helyet Lányi Ernő hamvainak, nevezzen el róla egy uccát s a vá-

tájjak, miképp az arcunk több esztendőre mutat?

Az uriember. — Mégis, maga talán az egyetlen asszony, aki ily szépen hazudik. A többi nő nem így cselekszik.

A hölgy. — Mert biznak a barátnőkben... Megvallom, én is biztam bennük máig. Én ugyanis nem ő miattuk toldottam meg az éveimet, hanem ama nőismerőseim miatt, akiket ellenségeink tartok. Azt hittem, azok vénitének. Gizellában egy biztam, mint a testvéremben... De hát ezek után mondja, mi a különbség tulajdonképpen a barátnőink és azok a nők között, akikkel ellenséges viszonyban vagyunk?

Az uriember. — Jóformán semmi. Talán csak az, hogy az előbbiek egy árnyalattal veszedelmesebbek.

A hölgy. — Csak nem?

Az uriember. — De igen. Az ellenségeknél esetleg nem hiszi el a közönség a ráadásul ajándékozott esztendőket, de a barátnőknél, akik csak tudhatják, elhiszik.

A hölgy. — Köszönöm, hogy erre megtanított. Mától kezdve még egy évvel vénitem magam, annál többnek csak nem fognak mondhatni a barátnőim se.

Az uriember. — Ki tudja? Attól függ, hogy minő viszonyban van velük.

A hölgy. — Hogy érti ezt?

Az uriember. — Mentül intimebb velük, annál több évvel fogják fölruházni.

A hölgy. — Így hát igazán vajmi kevés különbség van a barátnőink és az ellenségeink közt.

Az uriember. — Oh, van valami. Ez utóbbiak őszintébbek.

rosi vizalmi adót engedie el mindazon hangversenyek és előadások után, amelyeknek egész jövedelmét az emlékalap javára fordítják.

Végül felkéri a bizottság a filharmonikus társaságot, hogy tervbevevett Lányi-estjét az őszi hangverseny-szezon kezdetén tartsa meg.

Anglia megszakítja

az összeköttetést Szovjetországgal

Tíz napot ultimátum a szovjet-kormányoknak

Londonból jelentik: Az angol politikai körök élénk izgalomban tartja az angol kormány erőlyes hangu ultimátuma, amelyet a szovjetkormányhoz intézett. A jegyzék hivatozik az Oroszországgal kötött kereskedelmi egyezményre, amelyet a szovjetkormány állandóan megsért. Az angol kormány lojálisan betartotta az egyezményt, míg ezzel szemben Szovjetországnak az angol gyarmatokon nagy pénzüsszegekkel és ügynökeivel állandóan mozgalmakat szit Anglia ellen. Az angol kormány azonnali elégtételt kíván ezért Oroszországtól és követeli, hogy a szovjetkormány rendelje vissza hivatalnokait ezekről a területekről. Az ultimátum tíz napos határidőt ad a szovjetkormányoknak és ennek be nem tartása esetén a kereskedelmi egyezmény felbontásával és a már fennálló diplomáciai viszony megszakításával fenyegeti Oroszországot.

Az angol kormány jegyzékét az angol pártok különbözőképpen itélik meg. A lapok egyrésze dicsérőleg ír Anglia erőlyes magatartásáról, a melyhez az is hozzájárult, hogy az oroszok a Fehér-tengeren ismét elkövettek egy angol halászhajót, a minek következtében az angol flotta parancsot kapott a kereskedelmi hajók fokozottabb védelmére.

A lapok nagyrésze azonban sajnálatos okmányoknak nevezik az ultimátumot, amelyet a brit kormány »haláliraszántjai« sugalmaztak. Különösen a tíz napos határidőt tartják rövidnek és hangsúlyozzák, hogy az angol kereskedelmi delegációnak Moszkvából való elutazása milyen súlyos hatással volna az angol kereskedelemre.

Az angol kormány azonban erőlyesen végre akarja hajtani az ultimátumát, erre vall legalább, hogy lord Curzon utasította a moszkvai angol követet, hogy hagyja el Oroszországot, ha a szovjetkormány tíz napon belül nem ad kielégítő választ az ultimátumra.

London-Páris-Róma

A jóvátételi bizottság angol és olasz tagjai közbelépnek Magyarország érdekében?

Londonból jelentik, hogy Bethlen István gróf magyar miniszterelnök londoni tartózkodása során folytatja megbeszéléseit az angol államférfiakkal és pénzemberekkel. Szerdán délelőtt lord Curzon külügyminiszter látta vendégül gróf Bethlent. A viláreggelen Kállay Tibor pénzügyminiszter, gróf Szápáry László londoni követ, gróf Khuen-Héderváry Sándor követségi tanácsos, ugyszintén a canterbury-i érsek, Saltsbury márkí, a devonshire-i Crewe államtitkár is jelen voltak. Az angol külügyminiszter fontos megbeszéléseket folytatott az alkalommal a magyar miniszterelnökkel és a tárgyalások szerdán délután folytatódtak, amikor gróf Bethlen István miniszterelnök gróf Szápáry László londoni magyar követ kíséretében látogatást tett az angol külügyminisztériumban, ahol először sokáig tanácskozott lord Curzon külügyi-

niszterrel, azután Sir Crewe államtitkárral, akiknek a magyar helyzetről teljes felvilágosítást nyújtott. Szerdán este Baldwin Stanley kincstári kancellárt látogatta meg a magyar miniszterelnök és a magyar pénzügyi helyzetről szolgált részletes információkkal; Kállay Tibor pénzügyminiszter pedig a Rotschild-család londoni tagjaival folytatott megbeszéléseket.

Csütörtökön reggel Bethlen hosszas tárgyalásokat folytatott Monogue Normannal, az angol birodalmi bank kormányzójával, akit Magyarország pénzügyi helyzetéről tájékoztattott.

Bethlen elutazott Londonból

Párisból jelentik, hogy gróf Bethlen István magyar miniszterelnök és

Vorovszki orosz delegátust meggyilkolták Lausannében

Vorovszki titkára súlyosan, a svájci orosz sajtófőnök könnyebben megsebesült — Egy volt cári tiszt a merénylő

Lausanneból jelentik, hogy szerdán este az ottani Cecil szállóban egy volt orosz tiszt revolverlövessel meggyilkolta Vorovszki orosz szovjet megbízottat, két kísérőjét pedig súlyosan megsebesítette.

Vorovszki szerdán este a lausannei Cecil-szálloda éttermében vacsorázott Ahrensnek, a svájci orosz követséghez beosztott sajtófőnöknek, valamint magántitkárának, Divrilkovszkinak társaságában. Kilenc óra tájban éppen távozni akartak, amikor hirtelen egy negyven év körüli férfi lépett az asztalukhoz, aki több lövést tett revolveréből a társaságra, először Vorovszkára, majd két társára, akik azonnal véresen estek össze. Vorovszki a helyszínen nyomban meghalt, Divrilkovszki sebesülése életveszélyes, míg Ahrens sérülései könnyebb természetűek.

A jelenlevők azonnal lefogták a merénylőt, aki egyáltalán nem ellenkezett és az odaérkező rendőröket ezekkel a szavakkal fogadta:

— Itt vagyok, letartóztathatok! A rendőrség megállapította, hogy a merénylő Conradi 38 éves olasz

Kállay Tibor pénzügyminiszter Londonból ide érkezett. A magyar miniszterek folytatják útjukat Rómába, ahová vasárnap délután érkeznek meg.

Angol és olasz beavatkozás Magyarországnak érdekében

Budapestről jelentik: »Az Est« szombati keltezésű számában a legteljesebb fenntartással azt a hírt közli, hogy a jóvátételi bizottság angol és olasz tagjai utasítást kaptak kormányaiktól, hogy indítványozzák a bizottságban a magyar államvagyona érvényesített zálogjogok felüggesztését úgy, ahogyan az Ausztriával szemben történt. A lap hozzáfűzi értesüléséhez, hogy ebben a kérdésben csak a magyar kormány hivatalos közlése lehet irányadó.

származású svájci állampolgár, aki mint önkéntes tiszti rangban szolgált az orosz cári hadseregben és tagja az orosz katonai nemzeti légióknak.

A meggyilkolt Vorovszki egyike volt Szovjetországnak legképzetesebb gazdasági szakembereinek és legügyesebb diplomatáinak, aki mindent elkövetett, hogy gazdasági téren újra megegyezést hozzon létre Oroszország és a többi államok között. Az első volt azok között, akik a szovjetkormányt külföldön képviselték. 1917-ben Stockholmba ment diplomáciai küldetésben, onnan Finnországba, majd Berlinbe került mint az orosz kereskedelmi delegáció vezetője. 1921-ben a szovjet Olaszországi követévé nevezték ki. Az első lausannei konferencián mint Csicserin legmeghíttebb emberének fontos szerepe volt. A mostani második konferencián mint Oroszország megfigyelő-megbízottja vett részt és több jegyzékben erőlyesen követelte, hogy a szovjetkormányt hivatalosan is hívják meg a nemzetközi konferenciákra és tárgyalásokra.

Revolverrel korrigált fotbaleredmény

Stari-Becsén megverték birót

Csütörtökön délutáni izgalomban bővelkedő fotbalmérkőzés volt Stari-Becsén. A mérkőzés, amelyben a Stari-becsei Sokol és a Verbászi Sport Egylet álltak ellenfelekként, egyike lett volna a sablonos vidéki fotballversenyeknek, ha a becsői csapat egyes temperamentumos hívei nem gondoskodtak volna arról, hogy a közönség megtalálja azt az izgalmat, amit esetleg a játék végnézése nem adott meg. A lelkes stari-becsei ifjúság nemzeti ügyé avatta, hogy Verbász le ne győzze Stari-Becsét, s minthogy minden eszköz jó, ha ilyen szent célról van szó, a játék megkezdése előtt figyelmeztették a verbászi csoportot, hogy véres verekezés lesz, ha netán legyőzik Stari-Becsét. A játék megkezdése előtt a leghangosabb becsői fiatal sportkedvelők revolverrel vultak fel a pályára s revolverek mutogatásával dokumentálták, hogy a fenyegetés komoly.

Ilyen előzmények után a mérkőzés eldöntetlenül 2:2 gólaránnyal végződött.

A stari-becseiek azonban ezzel sem voltak megelégedve, s azok a sportbarátok, akik különben is állandóan veszélyeztetik a község békéjét, elhatározták, hogy a versenybíróknak torolják meg azt, hogy a becsői Sokol is gólokat kapott. A mérkőzést a suboticei alszövetség megbízásából Kocsmár Emil vezette. A bi-

ró a mérkőzés befejezte után visszavonult szállóbeli szobájába. Itt felkereste négy becsői ifju, kihurcolta az utcára, ahol már mintegy nyolcvanötven szervezett tömeg várta revolverrel és boxerrel felszerelve.

Kocsmár természetesen megpróbálta a hős ifjak harci kedvét lehűteni, de a túlerővel szemben tehetetlen volt. Kijelentették, hogy meg kell bűnhődni azért is, mert a háboru alatt kegyetlenkedett a katonákkal. Kocsmár ez ellen a vád ellen is tiltakozott, de nem sokat s főleg nem soká beszélhetett, mert

boxerrel, revolverrel nekiestek, véresre verték, ruháját letépték

s a nagy felbuzdulásban valaki Kocsmár pénztárcáját is elrabolta.

A több sebből vérző Kocsmárnak súlyos sérülések árán sikerült elmenekülni a rendőrségre, ahol nyomokban elégtételt kapott. A szokásos elégtételt. Azt tanácsolták neki, hogy ha kedves az élete, azonnal hagyja el Stari-Becsét, mert ott agyonverik. Még autót is adtak neki a meneküléshez. Ez volt az elégtétel s Kocsmárnak örünie kellett, hogy a pusztán életét megmentette.

A verekezésben Kocsmár állítása szerint bírósági tisztviselők, az ifluság nevelésére hivatott tanárok is résztvettek.

A megvert, még pedig alaposan

megvert fotbalmérkőzésben részt vegyen.

Másfélmillió dinárba kerül

a suboticei gázgyár átalakítása

A suboticei városi gázgyár átalakításának az ügye végre a megvalósulás stádiumába került. Néhány nap óta Suboticán tartózkodik már a bécsi Vergaungs Industria-Gesellschaft egyik igazgatója, aki tárgyalásokat folytat a városi tanácsal.

A tárgyalások eredményeképpen a városi takarékpénztár, amelynek kezelésébe tartozik most a gázgyár, pénteken már megkötötte a szerződést a bécsi gázgyárakat berendező vállalattal az új gépek és a teljes felszerelés beszerzésére vonatkozólag. Az új berendezés másfélmillió dinárba fog kerülni, mert a város az átalakítási módok közül a legdrágábbat választotta, tekintettel arra, hogy a rendszer az egyetlen, amely mellett belföldi szénből lehet gázt termelni.

A most megrendelt gépek elkészítése és leszállítása mintegy négy hónapot vesz igénybe. Amint ez megtörténik, a bécsi gyár kiküldöttjei fogják a suboticei gázgyárat újból üzembe helyezni. Arra számítanak, hogy novemberben már az új gépek szolgáltatják a gázt. A város részéről azonban gondoskodás történt már aziránt, hogy az átalakítási munkálatok alatt néhány napnál tovább ne legyen szükség a gázgyár üzemének szüneteltetésére. A városi tanács szombati ülésén tárgyalja a bécsi gyárral kötött szerződést. Arra számítanak, hogyha az új gépek üzemben lesznek, a gáz árát lényegesen lehet csökkenteni.

Ha a tengeri drágul

Letartóztatott novisadi kereskedő

Novisadról jelentik: A novisadi rendőrség csütörtökön délután letartóztatta Kohn Zsigmond novisadi gabonakereskedőt. A letartóztatás nagy meglepetést keltett Novisadon, Mandl és Rosenberg gabonakereskedők, valamint »Decor« gabonakereskedés megbízást adtak Kohnnak nagyobb mennyiségű tengeri vásárlására. Kohn a megbízást elfogadta és egyúttal fél millió dinár előleget vett fel megbízóitól. A tengerit azonban nem szállította le és amikor a megbízó cégek sürgették a szállítást, mindig kifogásokkal élt. Amikor Kohn az újabb felszólítások után sem teljesítette megbízatását s az előlegül felvett pénzt sem adta vissza, a kereskedők feljelentették a rendőrségen családja miatt.

Kohn kihallgatása alkalmával elmondta, hogy nagy üzleti veszteségei voltak és e miatt nem szállithatta a tengerit. Megbízóinak felajánlotta 30%-os egyezséget, azok azonban nem fogadták el. A rendőrség Kohn átadja az ügyészségnek.

Kohn Ignác ellen pénzteken délután ismét két feljelentés érkezett a novisadi ügyészséghez. Dr. Obláti Henrik sombori ügyvéd két sombori gabonacég, ugymint a Barisin kereskedelmi részvénytársaság és az Export kereskedelmi vállalat nevében feljelentést tett Kohn ellen, aki a két céget 125—125 ezer dinárral károsította meg. Ezeket az összegeket szintén gabonavásárlás céljaira vette fel előlegül. Az árut azonban nem szállította le, hanem fizetési képzetlenséget jelentett. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy Kohn csak néhány hónapja foglalkozik gaboná-üzlettel, azelőtt jámbor hitközségi metsző volt.

PUCERÁJ

A halott megy a halottkémhez

Szegény kis halottnak, akiről itt szó esik, nincs neve. Amíg élt, — három hosszú napig — nem ért rá, hogy megkeresztelkedjék. Névtelen kis halottja az orvosi lelkiismereteseknek. Apját Sinkó András kömivesnek hívják, Cara Lazara-utca 76. számú házban lakik szoba-konyhás lakásban. Ezt úgy kell érteni, hogy a szoba egyszemélyben konyha is. Benne gyermekágyban fekszik Sinkóné, aki sirva kezdi el mesélni, hogy mi történt újszülött kis gyermekével:

— Vasárnap délután rosszullett a kicsike nagyon, — panaszkodik — az uram elszaladt öt órákor a halottas orvoshoz, hogy jöjjön el...

Az ura bólongat, hogy így történt. A vasárnap is stimmel, az öt óra is, a szaladás meg leginkább. Hát hogycs! Örültek a kicsikének, első gyereke volt a Rozikának és még csak harmadnapos. Kár lett volna érte, ha a doktor nem tud segíteni rajta. Hát szaladt Sinkó András kömives... ha tölem kérde, megmondtam volna neki, hogy ne szaladjon. Inkább beszéljen okosan a kiseddel, hogy halassa el betegségét egy-két nappal, mert vasárnap délután alig ha akad orvos, akit otthon lehessen találni. Sinkó András azonban nem kérdezte tőlem, hogy mit tegyen, hanem elment a »halottas orvos«-nak — amely név alatt a kerületi orvost kell érteni, — lakására és otthon is találta. A halottas orvos nagyon derék embernek mutatkozott, megsajnálta a szegény kömivest és mert nem akart neki tulságos anyagi költségeket okozni, így szólott hozzá jószívvel:

— Nézze, ha én kimegyek magukhoz, az sokba kerül. Sokkal okosabban teszi, ha elfárad a hetedik kör munkásbiztosító-orvoshoz, az majd megnézi a gyereket...

Hát persze. El lehet képzelni a szerencsés apa boldogságát, akit sorsa ilyen óriási jó emberrel hozott össze. Ilyen nemeslelkű emberbaráttal, aki direkt megszórolta neki a tizenöt dinár költséget a nyolcperces kocsiért. Rögtön el is ment Sinkó András a hetedik kör munkásbiztosító orvoshoz, ezt azonban nem találta otthon. Sebaj, fő, hogy a doktor ur segített megtakarítani a tizenöt dinárt. Gyalog hazament szépen a Cara Lazara-utca, felpakolta a háromnapos beteg gyereket és elindultak vele dr. Csajkás Balázs orvoshoz. Két óra eltelt közben a szaladgálással, de mi az, két óra egy háromnapos gyerek edzett fizikumának!

Csajkás dr. megvizsgálta nyomban a csecsemőt és megállapította, hogy már nem lehet rajta segíteni, vigyék csak haza szépen. A kisednek nem használt a szép tavaszi séta, a levegőváltás: *utközben meghalt.*

Másnap reggel az apa elment a »halottas doktor«-hoz. Nem szemrehányásokat tenni... istenments, a jótanácsot megköszöni az ember, már pedig az, hogy parából lesz a dinár, feltétlenül jótanács. Sinkó András csupán meghívta az orvost, hogy mint halottkém tekintse meg az elhunyt csecsemőt a törvény értelmében.

— Azt nem, — felelte a halottkém — *hozzák el a halottat hozzám!*

Ha a hegy nem jön Mohamedhez, akkor Mohamed megy a hegyhez. Ha a halottkém nem jön a halotthoz, akkor a halott megy a halottkémhez. Erre volt már precedens, nem is egyszer. Két-három hete éppen, hogy Kovácsy Sándor református lelkész panaszkodott nekem hasonló eset miatt. A halottkém nem akart kimenni a környéken elhalálozott valamelyik gazda lakására, hanem bekövetelt a holttestet. A

gyászoló gyülekezett a koporsóval felállt a halottkém lakása előtt és ott vártak reggel héttől kilencig az utcán, amikor végre felöltözött a halottkém, lesétált és megvizsgálta a halottat.

Ezuttal sokkal kevésbé körülményesen folyt le a halottkém vizsgálat. A kis hullát becsomagolták, elvitték délután a doktor lakására, lefizettek nyolcvan koronát, — valamivel többet, mint amennyit huszonnégy órával előbb a kocsiért fizettek volna — és kedden már el is temették a kis névtelen halottat.

Gyilkolt a tönkrement nábob

Egy kikindai korcsmában agyonszúrtak egy kiszabadult fegyence t

Kedden este Kikindán nagy feltűnést keltő gyilkosság történt. A véres bűntény nem csak Kikindát, hanem az egész Bánátot nagy izgalomban tartja. A gyilkos valamikor gazdag és tekintélyes ember volt, de később teljesen lezüllött. A gyilkosság áldozata pedig egy börtönt viselt földműves, aki emberölés miatt volt elítélve. A szenzációs bűntény részleteiről a *Bácsmegyei Napló* kikindai munkatársa a következőket jelenti:

A lezüllött nábob

Karancsev Cvetkó évekkel ezelőtt Kikinda leggazdagabb emberei közé tartozott. Több száz hold kiterjedésű birtoka, Kikindán szép háza és sok készpénze volt. Karancsev valóságos főúri életet élt, könnyelműen költsékezett, a pénzt nem sajnálta pezsgőre, cigányra. Vagyona a könnyelmű életmód mellett lassacskán elfogyott, úgy, hogy az utóbbi években csaknem mindenét elvesztette. Családjá a könnyelmű Karancsevet kitagadta és megszakított vele minden érintkezést. A jó módhoz és elegáns élethez szokott Karancsev emiatt annyira elkeseredett, hogy alkoholban keresett feledést.

Ami kevés készpénze még volt, azt különböző korcsmákban, mulatókban elverte, majd amikor teljesen vagyon nélkül állott, üzérkedni kezdett. Vállalkozásai szerencsével jártak, mert rövidesen több százezer koronát szerzett. Néhány hónappal ezelőtt azonban egyik üzletén kétszázezer koronát veszített, amely végképp elkeserítette. Elkeseredésében elhatározta, hogy végezni fog családjával és önmagával, bosszút áll rokonain, akik megtagadták és ezért egy éles kenyérvágó kést vásárolt, amit, alkalomra várva, min-

Nem tudom, hogyan intézkednek a paragrafusok a halottkém köteleiségekről, megengedik-e, hogy a halottkém kiszállhasson a halottas házba és ott tekintse meg a hullát? Tartok tőle, hogy megengedik, mert ez is elő szokott néha fordulni. Indítványozom ezért, hogy a hatóságok tiltsák be ezt a fölösleges ceremóniát. Legalább a halálban legyünk egyenlők és ha az egyik hullát stacionálisan kézbesítik a halottkémnek, ne tegyenek kivételt a többivel sem. Különben is fő a kegyelet!

(v.)

— Vilmosra tetszik gondolni?
— Mit tagadjam, órá. Ő volt a világ legnagyobb kardnyelője. Egyszer aztán neki is torkán akadt a kard.

Ezután sokáig beszélt még az általános helyzetről és kijelentette, hogy Petőfinek nem volt igaza, amikor azt mondta, hogy »fényesebb a lánchnál a kard«, amivel azt akarta valószínűleg kifejezni, hogy a kardnyelők fényesebben megélnék, mint a lánctépők. Ez sajnos nem így van.

— Bocsásson meg — fejezte be az interjút, — most tovább kell dolgoznom. A feleségem ugyanis sok pénzt követel. Neki nem mondhatok ellent. Ja ön még nem ismeri a feleségemet. Nagyon kardos menyecske, annyit mondhatok.

(Stella.)

A görög kormány a keleti béke megkötéséért

Alexandris görög külügyminiszter, aki szerdán este utazott el Beogradból, csütörtökön Lausanneba érkezett és azonnal hosszas tárgyalásokat folytatott Venizelossal. A tárgyalások élénk feltűnést keltettek a diplomáciai körökben.

A görög külügyminiszter kormányának azzal a megbízásával utazott Lausanneba, hogy Venizelos jelentse ki a szövetségeseknek, hogy a megegyezés feltétlenül megkötendő, mert ha a törökökkel a tárgyalásokat tovább huzzák, halasszák, Görögország kénytelen volna fegyvert fogni érdekeinek megvédésére.

A sztarakanizsai savanyu szőlő

A szőlőtelepesek bepörlték a várost szerződészegés miatt

Starakanizsáról jelentik: Starakanizsa város 1900-ban elhatározta, hogy a városi Népliget mögött, a Tisza védőtöltése mellett elterülő mintegy 250 hold áarosi földet parcellázni fog és szőlőtelepítésre bérbeadja. A határozat értelmében először ötven holdat adtak ki bérbe málnási gazdáknak, majd néhány év múlva a telecskai dombokon, Oromhegyesen és Adorján előtt ismét száz holdat, holdankint harminc koronáért husz évi időtartamra, azzal a kikötéssel, hogy a bérleti idő lejáta után a szerződést ismét meghosszabbítják husz évre oly bérleti összeg mellett, mint amilyen bérösszeget a szomszédos földek bérleti fizetnek.

A háboru utáni értékelődés miatt a város megakartta szüntetni az olcsó bérleteket és egy határozattal fölbonította a bérleti szerződéseket. A város határozatában fölhívta a bérleteket, hogy a földet vegyék meg a várostól. A bérletek egy része a fölhhívásnak eleget tett, a másik része azonban ragaszkodott továbbra is a harminc koronás bérösszegekhez és nem voltak hajlandók bérleteiket megvásárolni. A városi tanács erre árverést hirdetett a szőlők eladására. A hegyesi és adorjáni bérletek a szerződés fölbonítását nem fogadták el, hanem birtokjoguk érvényesítése végett bepörlték a várost. A nagy pörben májusban fogja a sentai járásbírósa a tanukat kihallgatni.

CIRKUSZ

A kardnyelő

A kardnyelővel a városligeti mutatványos bódék között találkoztam. Nála nem valorizált értékben kell befizetni a belépődíjat, — három békefillér és már csodálhatjuk szenzációs mutatványait. A kardnyelő nem változott. Most is ugyanolyan érdekes, mint békében, kitérja a száját és jó negyven centiméterre ledugja őseinek véres kardját. «Az diktál Európában, akinek kard van a kezében» — mondják a szélső nacionalista nyugati lapok és mindenkit meginterjúvolnak a külpolitikai helyzetről. Gondoltam, az a kardnyelő igazán csak autentikus, hiszen ennek nemcsak a kezében, de a gyomrában is kard van állandóan. Elhatároztam, hogy megszólaltatom. Megvártam, amíg a kardot kiveszi a szájából.

— Hogy és mint van? — Kezdtém aztán az interjút közönyös kérdéssel, mert nem akartam rögtön áttérni a nagy európai kérdésekre. Bánatosan legyintett kezével.

— Sokat kell itt az embernek nyelni — szólt és rámutatott a tompa kardra.

— De legalább meg lehet élni a kardokból?

— Dehogyan lehet kérem. Bár inkább ringspielen volna. Én mondom önnek uram el kellene égetni az összes kardokat.

Ez már derék pacifista kinyilatkoztatás volt. Elhatároztam, hogy próbára teszem.

— De mester — szóltam — hiszen Poincaré szerint, aki szintén ért valamit a kardokhoz, Európa egyensúlya nem tartható fenn kardok nélkül.

— Az egyensúlyhoz kellenek a kardok?

— Csakis.

— Kérem, lehet ez az ur akármilyen nagy nemzetközi attrakció, az ellensúlyozáshoz magam is értek valamicskét. Zsonglőr voltam én fiatal koromban. Tiszta fej kell az ellensúlyozáshoz és preparált pálcikák.

El kellett hinnem neki. Ő igazán szakértője ennek a kérdésnek.

— Remélem azt nem akarja elvitatni — folytattam külpolitikai fejtegetéseimet — hogy annak a népnek, amely boldogulni akar, nem szabad a kardot egy pillanatra se kiengedni a kezéből.

— Nagy tévedés — válaszolta. — A mikor az ember már a torkára tette a pengét, akkor a kezeket tüntetően el kell venni a kardtól. Hadd lássa a közönség, hogy nem csalás. Én szeretem a tiszta munkát s utálok a kardcsörtötöket.

A Bácsmegei Napló 126-ik számához

Aki június 30-ig ezeket a szelvényeket összegyűjti és beküldi, az 1/2 évi időtartamra baleset ellen

1000— dinár erejéig hald!

2500— dinár erejéig rokkantság

esetére a

Rossija-Foncière

biztosító és viszontbiztosító társaságnál díjmentesen biztosítva lesz

HIREK

Egy kritikus albumából

Mentül kevesebb emberre szorulsz, s mentül többen szorulnak rád, annál boldogabb vagy, mert ez az állapot függetlenséget jelent, s első sorban a függetlenség az, ami boldogít.

Boldog emberek a legkisebb kellemetlenségnél, amely éri őket, szerencsétleneknek érzik magukat. A szerencsétlenek a sorsnak legkisebb kedvezésénél boldogok tudnak lenni.

Az író és a művész, amíg alkotni képes, nem lehet teljesen boldogtalan; s ha dolgozni nem tud, hiába mosolyog rá mikénti szerencse, igazán boldog nem lesz többé soha.

Liszt Ferenc egyszer arra a kérdésre, hogy hogy van, ezt felelte:

— Köszönöm, nagyon jól. S ezt annak köszönhetem, hogy nem foglalkozom Liszt Ferencel.

Mennyi bölcsesség van e pár szóban! Azok bizony, akik sokat foglalkoznak a becses énjükkel, nem érezhetik jól magukat s nem lehetnek oly boldogok, amint Liszt volt, a legboldogabb ember a világon.

Nem éppen nagyon vigasztaló a szegényre, ha nem épp a szegénysége miatt boldogtalan, hanem valamely más okból. De a gazdagoknak se baj, ha nem a nagy vagyona teszi boldoggá, hanem valamely más kedvező körülmény.

Baedecker

— A közegészségügyi miniszter audienciája a királynál. Beogradból jelentik: Miletics Szlávko dr. közegészségügyi miniszter pénteken délelőtt kihallgatáson jelent meg a királynál és tárcájához tartozó ügyekről tett jelentést az uralkodónak.

— Aláírták a szaloniki egyezményt. Beogradból jelentik: Csütörtökön este Beogradba érkezett Alexandris görög külügyminiszter, aki még az este folyamán tanácskozott Nincics külügyminiszterrel a Szaloniki kikötőre vonatkozó jugoszláv-görög egyezményről, majd Mavrodís beogradi görög követ és Balugdzsics athéni jugoszláv követ jelenlétében aláírták a szerződést. A görög külügyminiszter tízenegy óra-kor tovább utazott Lausanneba.

— Az angol királyi pár a pápánál. Rómából táviratozzák: Az angol király és a királyné a pápánál látogatást tettek, amely negyedóráig tartott. A szívélyes hangú társalgás folyamán a királyi pár és a pápa kölcsönösen átadták egymásnak sajátkezü aláírásukkal ellátott arcképeket. A király és a királyné ezután meglátogatták Gasparri bibornok-államtitkárt, aki a látogatást nemsokára az angol követségen viszonozta.

— Változás a bolgár kormányban. Beogradból jelentik: Szófiaiban jelentés szerint a kormányban több személyi változás fog beállani. Eddig csak az bizonyos, hogy kereskedelmi miniszterre Zogravszki Dimitrijet nevezik ki.

— Megzavarták a nacionalisták nagygyűlését. Novisadról jelentik: A nacionalista ifjak csütörtökön Glozaskon nagygyűlést tartottak, amelyen részt vett több radikális párti fiatal ember is, akik a szónokokat állandóan közbekialtásokkal zavarták. A közbekialtások miatt a nacionalisták és a radikálisok között majdnem tettelegességre került a sor, de a rendőrség idejében közbelépett és a gyűlés megzavaróit eltávolította.

— Lovászy és Garami feljelentése a »Szózat« és az »Uj Nemzedék« ellen. Budapestről jelentik: A liberális magyar lapok csütörtöki számukban közlik Garami Ernő és Lovászy Márton nyilatkozatát, amelyben kijelentik, hogy a »Szózat« és az »Uj Nemzedék« ellen rágalmozásért budapesti ügyvédjük után megtették a bünvádi feljelentést, mert az említett lapok azt írták, hogy az időközben megszűnt »Jövő« című lap a cseh kormánytól pénzt kapott.

— Járványos betegségek a Vajdaságban. Novisadról jelentik: A hivatalos jelentés szerint a feketehimlő-járvány a kovini, pancsevói és temerini járásokban szűnőben van. A kovini járásban jelenleg csak egy beteg van kezelés alatt. A kiütéses tifusz sem ölt már nagyobb mérvet. A vörheny-járvány azonban erősen terjeszkedik, különösen a pancsevói járás egyes községeiben és Sentán, ahol eddig 44 megbetegedés történt.

A novisadi metsző büne

Egy sakternek szabad vágni,
Nem baj, ha liba nyakába szel be,
Csak vigyázzon, hogy embert ne vágjon
Mellbe.

dió.

— Borzalmas vasúti szerencsétlenség a Ruhr-vidéken. Berlinből jelentik, hogy sant-goiri hírek szerint egy a franciák által vezetett vonat a Rajnába zuhant. Eddig huszonkilenc halottja van a katasztrófának. A franciák elzárták az egész környéket, hogy a szerencsétlenség részleteiről ne szivároghassanak ki hírek.

— A forgószél elpusztított tiz falut. Rennesből jelentik, hogy a város környékén óriási forgószél pusztított amely romba döntött tiz falut és az egész környéken teljesen elpusztította a termést.

— Novisad város közgyűlése. Novisad kiszélesített tanácsa május hó 15-én közgyűlést tart, amelynek tárgyszorozatán több fontos ügy szerepel.

— Sztojanovics Péter hangversenye. Sztojanovics Péter az ismert zeneszerző és hegedűművész szombaton, a hó 12-én tartja egyetlen estélyét a Városi Színházban. Sztojanovics már ma megérkezett s így a hangversenyt szombaton okvetlen megtartja. A híres zeneszerző, akinek »Reichstadti herceg« és »Padlásszoba« című operettjeit Wienben több mint 200-szor egymásután látszatták. Beethoven világhírű Kreutzer Szonátáját is játszaní fogja. Az estélyen Bival Blanka zagrebi kamaranékesnő is szerepel, aki egyúttal a zongorakíséretet is ellátja. A szezon legnagyobb értékű hangversenyére a jegyek előjegyezhetőek a Kurír hangversenyirodájában.

— Lezuhant a második emeletről. Novisadról jelentik: Lakics Mária az egyik épülő ház második emeletéről tegnap este véletlenül lezuhant. Könnyebb sérüléseivel a kórházba szállították.

— Az osztrák külügyi bizottság jóváhagyta a magyar-osztrák döntőbírósi szerződést. Dr. Grünberger osztrák külügyminiszter, mint Bécsből jelentik, az osztrák külügyi bizottság ülésén részletesen beszámolt Ausztriának Magyarországgal kötött döntőbírósi szerződéséről, melyet a múlt hónap 10-én írtak alá Budapesten. Dr. Grünberger őszinte meglepődéssel állapította meg beszédében, hogy Ausztriának Magyarországgal való viszonyát a jog és béke eszközeivel biztosíthatja. A miniszter beszéde után a bizottság hozzájárult a szerződés jóváhagyásához.

— Megtalálták Petőfi Zoltán anyakönyvét. Debrecenből jelentik: Dr. Lindenbercz János prépost-prelátus kutatásai közben a debreceni római katolikus plébánián megtalálta azt a matrikulát, amelybe Petőfi Zoltán születésére vonatkozó adatokat annakidején feljegyezték. Az anyakönyvben van egy olyan adat, a melyről eddig kevesen tudtak, nevezetesen az, hogy Petőfi Zoltán, az evangélikus Petőfi Sándor fia, római katolikus vallású volt. Érdekessége az anyakönyvnek, hogy abban Petőfi Sándor neve y-nal van írva, míg Petőfi Zoltán az időben már büszkeségből is »i«-vel írta a nevét. Az anyakönyv szerint Petőfi Zoltán keresztelő apja a nádudvari Lázár Miklós káplán volt, aki 1885 január 6-án, mint plébános és tiszteletbeli kanonok halt meg Nagyváradon.

— Halálhír. Sziller Károly kikindai középiskolai igazgató, a Torontói Hirlap volt szerkesztője, 67 éves korában elhunyt.

— A Halasi-uti rablójárműkösség június elsején kerül főtárgyalásra. A Halasi-uti rablójárműkösség ügyében a vizsgálat befejezést nyert és most készül a vádirat. Tóth Imre és társai elleni bűnügy főtárgyalása valószínűleg már június 1-én megtartható lesz. A tárgyalást délelőtt és délután tartják, de még így is legalább két napig fog tartani. A főtárgyaláson csak belépőjeggyel lehet résztvenni és a jegyeket előre megállapítandó időben a törvényszéki elnöki iroda fogja kiadni.

— Újabb kémkedési ügy? Tavasz van, ilyenkor virágnak a kémkedési ügyek. A kémfogások központja már huzamosabb idő óta Novisad. Most a Vremehez érkezett Novisadról jelentés, hogy az ottani rendőrség állítólag újabb kémkedési ügyvel foglalkozik. Az ügyben szereplő személyek a szegedi első magyar általános kémirodával állottak összeköttetésben. Az ügybe állítólag több magyar család van belekeverve. A vizsgálat érdekében a rendőrség a részletekről nem ad semmiféle fölvilágosítást.

— A közigazgatási bizottság ülése. A suboticai közigazgatási bizottság pénteken délután dr. Pletikoszits András főispán elnöklété mellett tartotta meg rendes havi ülését, amelyen tudomásul vették a bizottság elé terjesztett különböző jelentéseket.

— Ellopták a lovaikat. Versecről jelentik: Boldis István vrsaci berkocsis fát fuvarozott a Solice nevű erdőben. Ejelre az erdő szélén kópányváza három lovát. Reggelre a lovak eltűntek. Az ismeretlen lótolvajokat nyomozzák.

— Százharminchat kilométeres tura — a táncteremben. Milanóban táncversenyt rendeztek, amelyen Danilo Cerretti táncmester egyfolytában ötven óra és ötvenhárom percig táncolt, az egész idő alatt egyforma köröket írva le, miközben százharminchat kilométer utat tett meg. Gorgio Ovazza, egy másik versenyző, ötvenhét óra és hat perccel alatta csupán százharmincegy kilométert ért el.

— Meg akart halni a felesége után. Novisadról jelentik: Csütörtökön délután Kovács Mihály novisadi gazdálkodó lakásán öngyilkossági szándékból késsel olmetasztotta a nyakát. Hozzátartozói amint észrevették, orvost hívtak, akinek sikerült az erős vérzést elállítani. Kovácsot súlyos sebével be kellett szállítani a kórházba. Kovácsnak nem régen halt meg fiatal felesége és efeletti bánatában akart megválni az élettől.

— Faházakat kapott a novisadi kórház. Novisadról jelentik: A novisadi kórház a jóvátétel számlájára két faházat és négy barakkot kapott, amelyeket részben már fel is állítottak a kórház kertjében.

— Szurkálás a városligetben. Magas László lakatossegédet e hó 7-én este a suboticai városligetben megszurkált. A megszurkalt lakatossegédet súlyos sebével a mentők szállították be a kórházba. Magas azt állítja, hogy Hirs Pál nevű vasúti kalauz szurta meg, aki régebb idő óta haragosa.

— Megőrült az uccán. Sentáról jelentik: Három hónappal ezelőtt Molnár Csikós János földművest felakasztva találták lakásán. Gyilkosság gyanúja alatt letartóztatták feleségét és vejét, Kitti Józsefet. Mindkettő igazolta ártatlanságát s erre harmadnap szabadon bocsátották őket. Csütörtökön délután Kitti József, aki apósa halála óta üldözési mániában szenved, az uccán megőrült és dühöngeni kezdett. Lefogták és beszállították a kórház elmeosztályára.

— Eljegyzés, Haasz Joci Srbobran és Zitta Viktor Titel jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Titokzatos szerencsétlenség a novisadi pályaudvaron. Novisadról jelentik: Csütörtökön este a novisadi pályaudvaron a beogradi gyorsvonatról menetközben leugrott Milosevics Voisláv kereskedőség. Ug-rás közben oly szerencsétlenül esett, hogy mindkét lábát eltörte. Beszállították a kórházba. Milosevicsnél 21.000 dinárt és egy revolvert találtak. Az a gyanu merült fel, hogy Milosevics nem egyenes uton jutott a pénzhez és a vonatról azért ugrott le, hogy az állomáson elkerülje az esetleges megmotozást. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— A »Typograph« kabarója. Julius 3-án tartja Subotica legifjabb sportegylete nivónak ígérkezű kabaróját. Jobbnál jobb számok tartják a kitünően összeválogatott műsort, amelyen több magánszám, két kis szindarab és a suboticai hírlapírók aktuális kupléi és jelenetei szerepelnek. A kabarót, amelyet tánc követ, a városi színházban tartják meg.

— Bajmoki fiúk üdvözlése az albán hegyekből. Az idegenbe szakadt magyar legények messzi Albániában és Macedóniában töltik ki a nem éppen könnyű katonaidőt. Egyre sürűbben jönnek — mintmegannyi postagalamb — az üzenetek és levelek, amelyek mind forró sóhajtasokat és vágyódásokat hoznak a hozzátartozóknak. Kragujevácról hozza a posta a bajmoki magyar legények levelét, amelyben arra kéri a »Bácsmegyei Naplót«, hogy tolmácsolja üdvözlésüket az otthoniaknak. A levelet a következők írták alá: Péntes Lajos, Paszterka József, Mann Mátyás, Farkas Károly, Sefer Pál, Nuber Mihály, Cetli György, Péntes György, Darbas István.

— A visszaperelt bérlet. Klein N. Ignác és társai Ada községtől még 1918-ban haszonbérbe vettek 750 hold földet 6 évre, ezt 2 évig használták és a harmadik évben az agrárreform céljaira lefoglalták. Egy év után a birtokot az agrárreform alól feloldották, a bérlők a hátralevő szerződési időre újból birtokba akarták venni a bérleményt, de a község vonakodott azt visszaadni. Klein N. Ignác és társai beperelték a községet és meg is nyerték a pert. Ada község perújítással élt, így került az ügy újra a törvényszék elé. A helyszíni tárgyalást e hó 10-én tartották meg Sentán, de csak tanúkihallgatások voltak.

Valódi angol Kölni-víz és szájjvíz olcsó áron kimérve kapható parfümérié Hirth-nél, manikürszalon, Lifka-mozi mellett.

Mariola arckrém a legjobb arcápoló!

Egészségügyi kiállítás lesz Novisadon. Novisadról jelentik: A novisadi iparkiallítás keretében egészségügyi kiállítást rendeznek, amely propagandikus céllal bemutatják képeken a vajdasági kórházak berendezéseit és a fertőző betegségekről szóló statisztikákat.

Mi történt Tordán? A »Bácsmegyei Napló« 118-iki számában e cím alatt megjelent közleményre vonatkozóan Bogner István volt torontál-tordai segédjegyző hosszabb nyilatkozatot küldött be hozzánk, amelyben a következők konstatálását kéri. A torontál-tordai ügyben eljáró 37 tagu deputációt Jankovics Koszta nyug. torontáli alispán a jegyzők és segédjegyzők egyesületének elnöke vezette s abban nem kiskorú, hanem igen tekintélyes polgárok vettek részt. A dohányengedélyek körül a jegyző 3 dinár helyett tényleg 40 dinárt szedett a felektől. Igaz, hogy ez Bogner hivataloskodása alatt történt, de ő csak később értesült erről. A halászat körüli visszaéléssel nem vádolta a jegyzőt, ellenben vádolta azzal, hogy a belfogyasztási adó kirovása körül szabálytalanul járt el. Közli továbbá, hogy a fellettes hatóságok a tordai jegyző ellen vizsgálatot rendeltek el.

Tavalyról visszamaradt férfi fürdődresszek már 55 dinártól felfelé, női klotte fürdőruhák legújabb faconokban 185 dinártól fölfelé kaphatók Klein Jenőnél Novisad, Jevrejska-u. 13.

»Pülatella helyegyság májusi száma szenzációs tartalommal gazdagon illusztrálva, 20 oldal terjedelemmel jelent meg. Kiadóhivatal Uzhorod (Cs. R.). Mutatványszám 7 dinár. Évi előfizetés 70 dinár. Megrendelhető Schossberger Gyula által Novisad, Futoški put 13.

»Pyram« Vegyészeti Gyár Veltka-Kikindán. »Pyram« Vegyészeti Gyár. Benes Testvérek és Társai cég alatt Veltka-Kikindán új gyári vállalat kezd meg a napokban működését.

Egyelőre csak a »Pyram« terpentines cipőkrémét gyártja, amely a békeidőben is a legjobb és emellegva a legkedveltebb márka volt, míg később a »Benes« terpentinpótlékos áru és »Benes« viasz-áru, valamint a »Pyram« gazdasági szerszámkenőcs, »Pyrol« fémfeszítő, »Pyram« padlófénymaz, »Pyram« feketítőkrém, »Pyram« talppolitur, »Pyram« bőrlakk »Pyram« Perless Gloss stb. stb. cikkek gyártását is megkezdi.

A gyárnak természetesen az lesz a célja, hogy azt a hírnevet amelyet Benes Testvérek wieni, győri és temesvári Pyram-vállalatok kivívtak fentartsa és öregbítse és hogy a beléje helyezett bizalomnak és várakozásnak minden tekintetben megfeleljen.

Mi a »Pyram«? A »Pyram« a cipőkrém-szakma 25 éves teljesítmőképességének mai felfokozott eredménye. A legjobb külföldi anyagokból, csak a legfinomabb terpentint hozzáadásával készült és emellegva a bőrt puhítja, konzerválja és vízhatlanná teszi, míg konzisztenciája következtében már ehelletszerű felhasználásnál is a bőrnek sima tükörfényt kölcsönöz. A »Pyram« nem szárad, raktározóképessége hosszú és miután újabb minden dohoz szabadalmazott nyitó-szerkezettel van ellátva, kezelése könnyű és kellemes. Mindezen ténybeli megállapítások után kijelenthetjük, hogy a tudomány mai állása szerint a »Pyram« terpentines cipőkrém a legfokétebb.

Lepedat és Jovanović subotical főelárústóknál vásárolt sorsjegyekből május 9-én a következő sorsjegyek sorsoltattak ki:

- 6000 dinárt nyert: 65280, 4000 dinárt nyert: 89685, 2000 dinárt nyert: 4593, 500 dinárt nyert: 13869 23845 25286 25819 35633 42483 77357 382 79946 80850 83300, 240 dinárt nyert: 1613 4520 548 6327 46 67 86 6812 86 7975 77 92 8112 8464 79 9131 87 99 11171 12527 92 13513 29 46 14805 21 46 67 78 15210 17 656 64 95 18631 71 99 19157 455 63 71 97 22949 66 23871 25236 557 72 95 27928 45 97 28711 34024 74 88 89 34687 35620 52 77 36023 36 51 38170 75 91 46609 14 42419 53 43334 35 49 46602 41 65 89 47720 61 48950 49395 80597 56 163 57412 18 63 89 59120 24 60820 62229 41 91 64610 18 46 65231 35 86 66215 17 23 34 72 67711 800 71565 72006 20 43 68 77315 43 80 78430 51 80 78625 30 86 96 79818 25 79918 76 90 80306 18 83521 67 85816 97 88451 80 99 89671 91360 88 400 94125 96281 97915 75 87 97 97896 32.

SZINHÁZ

A hollandi menyecske Somborban. Csütörtökön este volt Zomborban a hollandi menyecske tizenkettedik előadása. Telt ház nézte és tapsolta végig a sombori magyar műkedvelők tizenkét előadását és az érdeklődés után itélve kétszerannyi est is látogatott lett volna. Az utolsó három előadáson, a közönség hatvan százaléka a szerb intelligencia sorából került ki. Gyuristics, Sombor város polgármestere, a városi tanács nevében őszinte köszönetét fejezte ki azért a műelvezetért, amelyben a magyar műkedvelők a várost, nemzetit különbség nélkül, részesítették és biztosította a műkedvelőket, hogy a jövőben bármikor szívesen rendelkezőknek bocsátja a városi színházat. A fáradságos munka befejeztével hálával és elismeréssel tartozunk a szereplőkön kívül dr. Scheib Károly rendezőnek és Oswald kar-mesternek.

Három a kislány Zombolyán. A zombolyai német »Férfi Dalegylet« műkedvelőgárdája május 17-én és 18-án elő fogja adni a »Három a kislány« című Schubert operettet. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

SPORT

Bácska-Sombori Sport 1:0 (0:0) Bíró: Csajági. A mérkőzés, amely egyenlő erők küzdelmét mutatta változatos és izgalmas volt ugyan, de nem mozgott azon a nívón, amelyen egyébként minden alkalommal a két csapat küzdelme lezajlott. A sombori csapat váratlanul erős ellenfele volt a Bácskának, amely korántsem játszott oly egységesen és tetszetősen, mint a Sand ellen. A győztes gólt a második félidő 40-ik percében Marcikics szabadrugásából érték el úgy, hogy az erősen lött labda Rack sombori háttédről a kapuba pattant. A Bácskában a halisor és Kovács játszottak jól. Marcikics-Slezák balszárnyat Szabó I. kitűnően tartotta. A somboriak közül Szabó I. Mária és Szabó II. tűnt ki. Szabó II. veszélyes, áttörő csatárjátékával a mezőny egyik legjobb embere volt. Csajági a szokott biztonsággal tartotta kezébe a mérkőzés sorsát.

Sloga-Sport 1:1. Bajnoki. Bíró: Csillag. Unalmas, szürke játékot mutatott mindkét csapat, különösen a Sport csatársora, amely még a mezőnyben is bizonytalanul játszott. A Slogában a csatársor balszárnya, a Sportban a két hétvéd, végzett derék munkát. Csillag bíró hibátlannul vezette a mérkőzést.

Subotical Amatör-Zs. A. K. 2:1 (1:1) II. oszt. bajnoki. A puha, gólképtelen játéknak valósággal iskolapédáját nyújtották a vasutasok, akik mint a mérkőzés favoritja, kétszer negyvenötperces fölény után vereséggel hagyták el a pályát. Az Amatörök lelkesen, imponáló elszántsággal védekeztek. A Zs. A. K.-ben a halisor az Amatörben a közvetlen védelem volt jó. A bíró jól vezette a mérkőzést.

Becskerek: Kadima kombinált-Schwäbische komb. 2:1. Kadima oldboy-Schwäbische oldboy 1:1.

A Sand Osijeken. A Sand csapata vasárnap Osijekre megy át, ahol az ottani bajnokcsapattal a Sláviával fog mérkőzni.

Juda Makkabi-N. A. K. bajnoki mérkőzés 2:1 (1:1). Ezelőtt három héttel tartotta a Juda Makkabi és a N. A. K. bajnoki mérkőzését, ame-

lyet azonban kénytelenek voltak a hirtelen támadt zivatar miatt megszakítani. Csütörtökön játszott a két novisadi csapat a még hátralévő 15 percet, amely a Juda Makkabi győzelmével végződött. Fischer lőtte a 14-ik percben a győzelmet jelentő gólt, ami által az eredmény, a multkori 1:1-el 2:1-re javítódott. Ezzel a mérkőzéssel a bajnoki mérkőzések idei fordulója befejezt nyert. Az összes novisadi sportklubok egyformán 2:2 állanak, csupán a N. A. K. gólaránya vezet a többiek fölött.

Szerencsétlenül járt futbalista. Csütörtökön délután az N. T. K. tréning mérkőzést tartott. Játék közben Neurohr Elemér háttvédet úgy megrugták, hogy karcsontja eltört. Súlyos sérüléséhez az orvosok szerint 3-4 heti gyógyulás szükséges.

KÖZGAZDASÁG

Eskontna i Pučka Banka D. D. Subotica közgyűlése

Csütörtökön május hónap 10-én tartotta második évi közgyűlését a subotical Eskontna i Pučka Banka. A közgyűlésnek különös jelentőséget adott az, hogy a Hrvatska Eskontna Banka Zagreb (Horvát Leszámitolóbank) alelnöke és vezérigazgatója: dr. Stanko Sverljuga és helyettese: Ivo Schwartz is megjelentek. Az intézet elnöke dr. Stanko Sverljuga d. e. 10 órakor megnyitja a gyűlést, üdvözli a megjelent részvényeseket s a kiküldött miniszteri biztost. Megállapítja, hogy 39.095 részvény tételtét el s ezek képviselőjében 28 részvényes 3969 szavazattal van jelen, tehát a közgyűlés határozatképes. Megállapítja, hogy a közgyűlés a Sluzbene Novine-ban közzé tételtét s felkéri dr. Singer Simon jogtanácsost a jegyzőkönyv vezetésére. A jegyzőkönyv hitelesítésére Törley Gyula és Prokesch Mihály küldettek ki. Ezután következett az igazgatóságnak az elnök által üzeti évről szóló jelentését Dragic Milán az intézet új ügyvezető-igazgatója ismertette. Dr. Salamon Frigyes felszólalására dr. Sverljuga elnök kimerítő információt adott, mely információ tolmácsolása folyamán Dragic Milán ügyvezető igazgató körvonalazta azon irányelveket, melyek az intézetet működésében a jövőben irányítani fogják és biztosította a kereskedő világot arról, hogy tőle telhetően a legalis kereskedelem szükségletét mindenkor teljes erejével támogatni fogja. A felvilágosítások egyhangu tudomásul vétele után a közgyűlés egy a jelentést mint a mérleget és zárszámadásokat egyhangulag tudomásul vette s a szokásos felmentvényt megadta. Az igazgatóságba Mlodanović Simon ajánlatára a közgyűlés közfelkiallással Schwartz Ivo és Lederer Mirkó a zagrebi Horvát Leszámitolóbank igazgatóit választották be. Dr. Sverljuga elnök néhány szívélyes szóval megköszöni a részvényesek bizalmát és megjelenését és kéri, hogy az intézetet továbbra is támogassák.

Közvetlen hajójárat Becskerek és Beograd között. Becskerek város közönsége már régebben mozgalmat indított abból a célból, hogy Becskerek és Beograd között a Bégan át közvetlen hajóösszeköttetést létesítsenek. A beogradi hajószindikátus egyik főtisztviselője pénteken Becskereken tartózkodott, hogy ebben az ügyben az ottani folyamammérnökséggel tárgyalásokat folytasson. Megállapították, hogy a Bégan őjszaka is lehet hajójáratokat fenntartani, ami megkönnyíti a beogradi összeköttetést létesítését, így remény van arra, hogy a közvetlen forgalom Becskerek és Beograd között hamarosan megindul.

NYILTÉR

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nyilatkozat

Azok az adatok, amelyeket rólam a lapoknak adtak, teljesen valótlanok. Artatlanságom tudatában kérelmeztem már a subotical ügyészségtől, hogy az ellenem beadott följelentéseket soron kívül intézzék el, hogy artatlanságom kiderüljön.

A háboru előtt vagyoni viszonyaim szerint kisnemes voltam, ma pedig munkámhoz arányitva, nagyon szegény vagyok. Igaz ugyan, hogy többbedmagammal földet bérellek, amelyben nekem 40 ezer dináros érdekeltségem van, de ennyi megtakarított pénz még nem jelent bünt.

Tényleges tiszt koromban a Bánátban és általában az egész Vajdaságban kifogástalanul működtem és felhivok mindenkit, hogy jelentkezzen, ha ennek ellenkezőjét bizonyítani tudná. Legkevésbé pedig az igaz, hogy néhány vagon lisztet zsaroltam volna.

Igaz ugyan az, hogy katonai irodám általmára van azoknak, akik a katonai ügyeket az állam érdekei ellen intézik, mint ahogy akkor történt, amikor az egyik parancsnokságon az egyik alezre-des pénztárából 80.000 dinárt elloptak.

Ami üzleteim kifogástalanságát illeti, felszólítottam az illetékes ellenőrző hatóságokat, hogy vizsgálják felül azokat, az az állítás pedig, hogy irodám nem eszközölt ki soha a törvény által is megengedett katonai mentesítéseket, szintén nem felel meg a valóságnak.

Subotica, 1923. május 11.

Tosity Gyorgye nyugalmazott rokkant őrnagy.

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde, május 11-én. Irányzat szilárd, az árak emelkedtek. Buza bacsikai 442.50 dinár, tengeri prompt bacsikai 250 dinár, gömbölyü tengeri 257.50 dinár, bánáti szmederevői paritás 265 dinár, kényszer eladás után 245 dinár, liszt 0-ás 670 dinár, zab bacsikai 285 dinár, korpa 150 dinár.

Beograd, május 11. Zárlat: Páris 6.38, London 442.75, Milano 4.82.25, Newyork 95-96, Genf 17.30, Berlin 0.25.75, Prága 2.85, Bécs 0.13.4.25, Bukarest 46-45.50, Budapest 1.83. Valuták: Cseh korona 2.82, Dollár 94.75.

Zagreb, május 11. Zárlat: Bécs 0.13.55, Berlin 0.26.50, Budapest 1.85, Prága 28.75, Triest 4.62, London 445.50, Páris 6.39, Zürich 173.75, Newyork 94.50.

Zürich, május 11. Zárlat: Berlin 00142, Amsterdam 217.50, Newyork 557.50, London 25.67, Páris 36.50, Milano 26.70, Prága 16.53, Budapest 0.10.50, Beograd 5.80 (5.80), Varsó 0.0118, Bécs 000.78125.

Budapest, május 11. A devizaközpont jegyzései: Amsterdam 20.43-21.03, Berlin 14.50-16.50, London 24130-24730, Milano 250-260, Newyork 5245-5395, Páris 345-355, Prága 155.50-161.50, Beograd 55-57. Valuták: Hollandi forint 2043-2103, Német márka 15.50-17.50, Angol font 24155-24758, Lira 255-265, Dollár 5265-5415, Dinár 55-57, Francia frank 350-360, Szokol 155.50-161.50.

A Kereskedők és Gyárosok Egyesületében (Lloyd) minden szombaton

családi est

Kitűnő konyha. — Frissítő italok. BODRICS MISKA teljes zenekara hangversenyez.

NYILTTÉR.

Nyilatkozat.

Értesitem a t. ügyfeleimet, hogy Szabó Sándor, kivel rövidebb ideig összeköttetésben állottam, tőlem megvált és így nincs jogosítva helyemem és nevemben pénzt, fizetéseket fölvenni, avagy engem terhelő adósságokat csinálni, mert azokért felelősséget nem vállalok.

Suboticán, 1923. évi május hó 10. napján.

Karácsonyi Lajos.
fűszerkereskedő.

3584

Értesitem a Senta és környéke rőföske-reskedőit, hogy Sentán a Royal mellett Lu-kácsevics-féle házban

rőfösáru nagykereskedést nyitottam.

Raktáramban kizárólag cseh árut árusítok a legolcsóbb árak mellett. — Tisztelettel

3553

Rosenberg Mór

Értesítés.

Értesitem az érdekelteket, hogy termény-kereskedésemet május 1-től saját házamba V. Gajeva u. 70. helyeztem át. Raktáramat a régi helyén (Miška Prčić ulica) tovább is megtartom.

Tisztelettel
Šibalić Illés
termény kereskedő
Telefon 521.

3563

Árlejtési hirdetmény.

Bajsa község előjárósága 7 rendőri és 2 községi szolgáló részére készitendő nyári öltözetre és cipőre árlejtést hirdet.

Az öltözethez használandó anyagból minta küldendő be.

Írásbeli ajánlatok 1923. május 15-ig a községi előjáróság címére küldendők be, hol az árlejtési feltételek is megtudhatók.

Bajsa, 1923. május 3.

Dinyáski
jegyző.

3547

MUHARMAG

prima urasági áru nagyban és kicsinyben kapható:

Löbl Samu és Fia cégnél
Bačka-Palanka

Telefonszám 32. Sürgőncim: Löbl, Palánka.

3124

Fényképészeti szaküzlet!

Mimesa N. P. G., Bayer, Satrap, Hauf, Agfa, Perutz, Vérax, Leiner gyártmányok GYÁRI LERAKATA. Szakfényképezésnek eredeti GYÁRI ÁRON.

Kérjen árajánlatot!

KOZMETIKA,
FOTO-SPORT

Sombor S. H. S.

Sombor S. H. S.

1025

GYÁRI RAKTÁR!!

HARISNYÁK
KEZTYÜK
NADRÁGTARTÓK
KÖTÖTT ÁRUK
GALLEROK

FÉRFIAK
NŐK
ÉS
CYERMEKEK
RÉSZÉRE

Nagy választék mindennemű rövid- és diszmuárakban.

Szigoruan szabott eredeti gyári árak.
Eladás nagyban és kicsinyben.

MORENO és KOEN
BEOGRAD

11. Čika Ljubina ulica 11.

3348

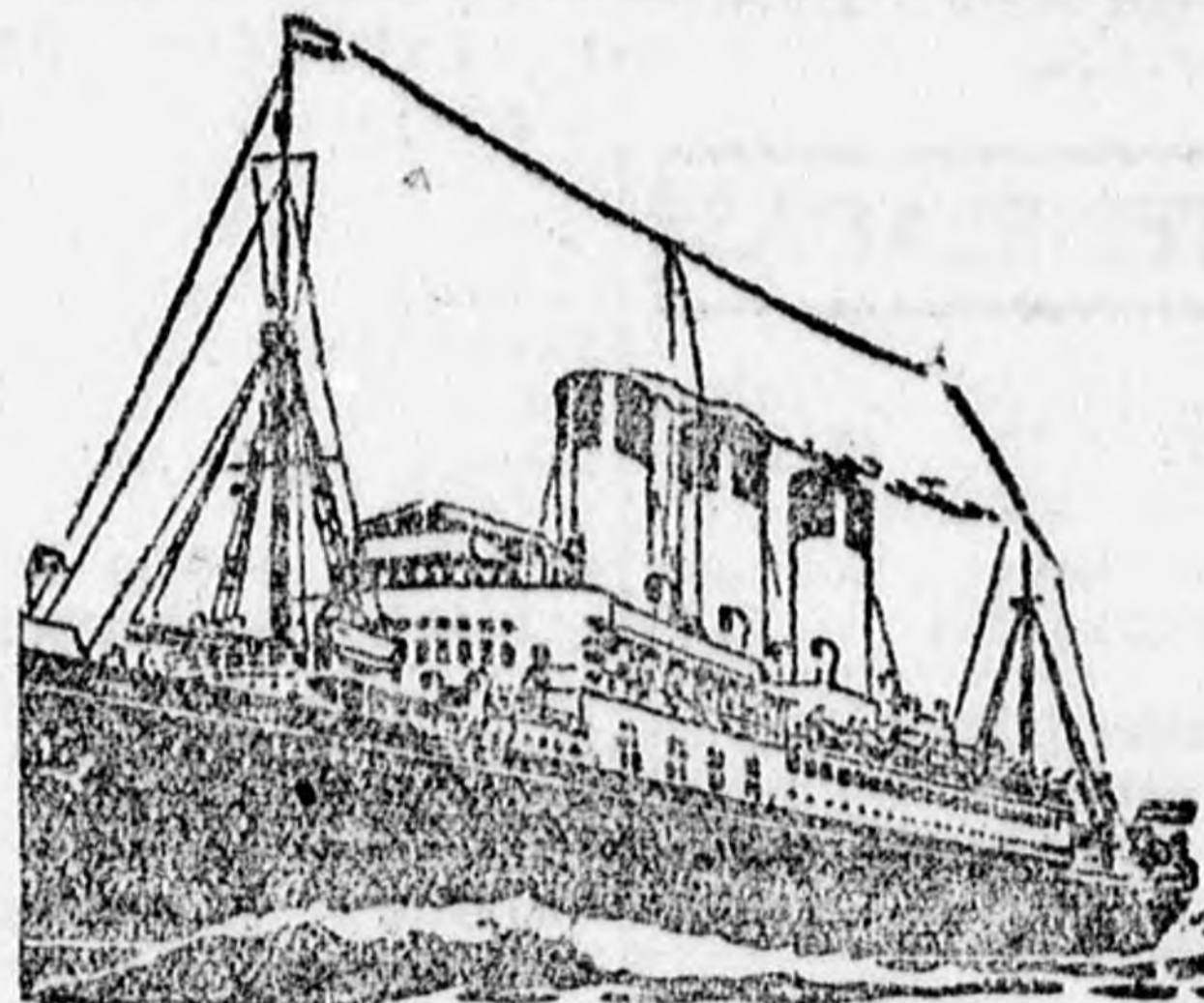
Fehér, fával égetett
I-a mész
cement és szén

vagontételekben kapható

Friedmann i Sterk, Zagreb, Medulićeva 17

Kirendeltségek SUBOTICA, Aleksandrova ul. 7
és raktárak: NOVISAD, Carinska ul. 13
VRŠAC

3119

Hamburg-Délamerikai Gőzhajózási Társulat

A legnagyobb, leggyorsabb és legszebb hajók gyönyörű berendezéssel I., II. és III. osztályu utasok részére:

INDULÁS:

Április 28. „Tucuman“	Junius 15. „Cap Polonia“
Május 5. „Villagarcia“	Junius 19. „La Corzna“
Május 17. „Cap Norte“	Junius 23. „Madelra“
Május 25. „Santa Theresa“	Julius 5. „Vigo“
Május 29. „España“	Julius 12. „Antonio Delfino“

Hamburgból

Argentiniába, Braziliába és Uruguajába.

Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a

JUGOSZLÁVIAI VEZÉRKÉPVISELET
ZAGREB, PETRINJSKA ULICA 75.

Tartós, vízhatlan szigetelő és tetőfedő anyag!

Nedvesség ellen év-tizedek óta ismert és kipróbált anyag

RUBEROID

kátránymentes tehát a tartáshoz szükséges mázolás fölösleges. — Mintákat és költségtervezeteket küld

Hrvatska Industrija
Katrana d. d. Zagreb

Trenkova ulica 18. — Telefon 364.

1575

Reszelővágó műhely.

Használt reszelők újravágása a legmodernebb német gépekkel

Gjuro Hehn i Drug

OSIJEK I. Beogradska u. 21 — Telefon 578

Elvállal újravágásra használt reszelőket és fűrészeket, melyeket a legrövidebb időn belül felelősség mellett kijavít, hogy azok

az új reszelőket teljesen pótolják.

Az üzem technikai vezetése 30 éves gyakorlattal rendelkező szakemberek kezében van ami a kifogástalan kiszolgálást garantálja.

Szigoruan szolid munka és szabott árak
Árjegyzék kívánatra bérmentve.

1269

NAGYBAN! KICSINYBEN!

RADANOVIĆ i BUTKOVIĆ
ÜVEGKERESKEDÉS

Strosmajerova 56. OSIJEK I. Strosmajerova 56.

Allandóan raktáron: I-a porcelán, kőedény, üres és ablaküveg, evőkészletek a legegyszerűbbtől a legfinomabbig, lámpák, tükrök, nagy választék képkerekekben

ÉPÜLET ÜVEGEZÉS

Vállal mindennemű javítást és új épületek üvegezését a legelőnyösebb napi áron.
Gyors és pontos kiszolgálás.

3093

Az öröktető közönség figyelmébe!

3526

A sándori speciális vámorló gőzmalom a legkényesebb igényeket is felülmúlhatatlanul mindenkor kielégíti.

Állandó liszteladás! Szolid napi árak!
Villanyosjárat Sándorig!

SÜRGŐSEN ELADÓ

200 q préselt I-a réti széna, 125 q rizskorpa 45 kg.-os jutásákokban.

MEGVÉTELRE KERESTETIK

100 hold szántóföld tanyával egy 8 HP magánjáró cséplőgarnitúra.

Hinger József Veprovac, Telefon 2.

3504

Magyar-szerb kisasszonyt

ki könyvelni tud keres

„Fundament“ Építési Vállalat Beograd
Dobrinjska 12. Telefon 29-07.

Friss, egészséges

NARANCS

kapható

Braća Berger i Drug cégnél, Novi Sad
Ustavka ul. 3. Telefon 157. Távirat: BERCO.

3589

SZALMAKALAP

RAKTÁRAM FELOSZLATÁSA MIATT KÉSZLETEM GYÁRI ÁRON ALUL

CSAK NAGYBAN

KIÁRUSITOM

OSIJEK, ZUPANIJSKA U. 17. — TEL. 347.
ALEXANDER BÜCHLER

3528

Rajjai Cementgyár R. T.

vezérképvisellete:

Goldfahn Bertalan és Társa

Telefon 201. Sombor Telefon 201.

Ajánl elsőrendű

portlandcementet

vagontételekben minden állomásra gy-rből szállítva kisebb tételekben sombori raktárából. 2431

LEVELEZÉS

Mely egyedülálló, dugaszdag idősebb ur volna hajlandó egy magasabb állású tisztviselő intelligens özevegét magához venni megfelelő fizetéssel és neki jómódu, nyugalmas jövőt biztosítani, ki házat rendben tartaná és a hoszsuzu estét kellemessé tenné; zenéhez is ért. Mielőbbi választ kérek »Tisztviselő özevegére« címre a kiadóhivatalba. 3400

Fiatalt elvált asszony megismerkedni óhajt középkorú uriemberrel, aki anyagilag támogatná. Leveleket »Állandó« jellegre a kiadóba kérek. 3556

FOGLALKOZÁS

Hivatalnoknő kitünő gyors- és gépiró azonnali alkalmazást keres. Meglehetősen tud szerbül és németül is, ivénve szerények. Szíves ajánlatokat »Iroda« jellegre a kiadóba kér. 3556

Rövidáranykereskedés részére helyben jól bevezetett, megbízható helyiügynök és Bánát Bácskában jól bevezetett, a szakmában teljes perfeit, megbízható komoly utazó kerestetik. Cím a kiadóban. 3170

Kerestetnek malom-asztafosok. Ugyanott eladó két darab négy méteres, egy darab három méteres hasábszita; egy darab Radál. Cím: Kucsera István, Segedinski vinograd 213, Subotica. 3546

BÉRMÁLÁSI AJÁNDÉK

ÓRAK és ÉKSZEREK leszállított áron kaphatók

ADÁM ékszerésznel Rudics ul. 6. Sugar ház.

Jó házból való fiu tanuló, esetleg kifutónak azonnal felvétetik. Weiss üvegüzlet. Aleksandrova-utca 7. 3545

Egy kocsifényező-segéd jó munkás, ki a kocsinyerges munkában is nemleges jártas. felvétetik. Majoros Péter kocsifényező. Senta. 3507

Asztalos-segédnek főlvetetnek állandó munkára Csuzdi Sándor géperőre berendezett asztalos-műhelyében. Ada (Bácska). 3400

Több éves közs jegyző nagyobb gazdaságban, banknál vagy egyéb vállalatnál alkalmazást keres. Teljes isk. képzettség. Perfekt szerb magyar könyvvitel. Fizetés meggyezés szerint. Leveleket »36 éves« jellegre a kiadóba kér. 3462

Kerestetik dada, szárazdada, vagy gyermekkeretész nő újszülött gyermekhez. Németül tudók előnyben. Cím: dr. Kovács Novakanjiza (Törökkanizsa). 3614

Főiskolai képzettségű fiatalember, kereskedelmi ismeretekkel, német és francia nyelvekben jártas, megfelelő állást keres. Cím: Fortuna hírdető Subotica, Strossmajerova-u. 2 3580

Azonnali belépésre kerestetik egy gyakorlott német, horvát és magyar gépirónő. Felvilágosítást nyújt Interreklam, Zrinjski trg 2. 3597

Egy fiatal vas- és fűszerkereskedőseged bármelyik szakmában állást keres. Ajánlatokat Kocsis Szilveszter, Cantavir. 3514

Egy kifutó és egy minden azonnali belépésre kerestetik Goldner Testvérek jégsekrengyárába Subotica, Jugovića-ül. 20. 3572

Megbízható középkorú kocsist egylovas hintóhoz keresek. Cím a kiadóban. 3592

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és ómászó kótázzal számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állatkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkördésekhez válaszbelvéllyel melléklendő.

Erzleherin wird zum sofortigen Eintritt zu 2 grösseren Kinder gesucht. Adresse in der Administration 3609

Csészléshez perfeit gépész ajánlkozik. Címeket »Csészlés« jelleg alatt a kiadóhivatal továbbít. 3653

VÉTEL-ELADÁS

Eladó a majsai szőlőkben tíz kapa szőlő: öt perenyire a várostól. Cím: Kucsera István, Segedinski vinograd 213. 3545

Éjjeli üzlet házzal együtt eladó, esetleg napibérbe kiadó. Kiss István Novakanjiza. 3503

Csészléshez való bel- és külföldi prima szentet, valamint kovácsszentet azonnali szállításra ajánlok. Jovan Sijačić szennagykereskedő Subotica. Telefon 639. 3405

P. A L M A
kautsuk-talp és sarokCIPŐK! CIPŐK!
MINDEN KIVITELBEN. MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT
OLCSÓ ÁRAK!
PÜNKÖSDI ÜNNEPEKRE
MÉG A KÉSZLET TART
RÁKOSI JÓZSEF

kalap-, cipő- és divatárkereskedésében Subotica Jelašićeva ulica 3. Villamos megállóval szemben.

Perpetual széna- és szalmasajtó Hofherr-Schranz gyártmány, alig használt, komplett felszerelve eladó. Megtekinthető Rónai Kornélnál Novi-Vrbas, Bačka. 3610

Eladó pont-ló, féltelivérű, hozzá fogat, parasztkocsi, szánkó, nyereg, szerszám. Megtekinthető Sudarović-utca 31. 3583

Vigvázat! Mielőtt eredeti olajfestményt, műtárgyat vásárolna, tekintse meg saját érdekében állandó kiállításomat. Balog Lina Subotica. 3581

Csészlőgazdák! Üzemek! Téglyagyárosok! Bükhasáb és szén »Ignis« tüzelanyagkereskedése Subotica Bleszák-telep 21. Érdeklődni lehet Wirthnél is. Vasutisigazgatóság, írásban, Pontos és szolid szállítás. 3407

Eladó ház: két szoba, konyha és mellékhelyiségekkel, közel a beltérhez, azonnal beköltözhető. Bővebbet Vujkovičs, Rudič 1. 3407

Egy lánc elsőrangú szántóföld a »Bácska« fociballpálya háta mögött azonnal eladó. Cím: I. Senčanski put 7. 3484

Egy nyersolajmotor, 8 lovas, olcsón eladó. Üzemben megtekinthető Primarius vegyészeti gyár, Subotica. 3622

Egy jóforgalmu fűszerüzlet, vendéglő és pékség elköltözés miatt eladó és azonnal átvehető. Értekezni lehet Vojvoda Bojovitya ulica 67 (Tópart-utca), Senta. Mészáros Lajos. 3615

Eladó egy sötét hálószoba berendezés. Cím: Jukičeva-utca 38. 3556

Nyolc kapa elsőrendű termő szőlő eladó: szép nemese gyümölcsfák benne. Bővebbet I. Strossmajerova-utca 24. Halpiacnál szemben. 3538

KÜLÖNFÉLE

Footballcipők nagy választékban, nem gyári, kaphatók Zákity Vazulnál, St.-Kanjiža. 3551

Rackó szállásán, a város alatt egész szezonra zöld here kaszálásra bérbe adó kapánként hétezer koronáért. 3452

Francia hajfestő: fekete, barna szímben, lilom hajszesz, schampon, brillantin, kölni-víz kimérve. Kapható Illés-gyógytárban főpostával szemben. 2417

Smyrnaszőnyeg elsőrendű becskeréki egvedarustója Hofmann Mihály özvegye, Subotica. 3083

Butorozott szoba egy vagy két ur részére azonnal kiadó. I. Kumičićeva-ül. 40

Zöld hero egész nyári kaszálásra jutányosan kiadó Ádám Róbertnél. 3508

Magányos férfi számára butorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 3576

Magnezit antilop- és vászon fehér-cipő tisztító-szer folyadékban és porban. Viszontelárusítóknak nagy árengedmény. Kapható Illés-gyógytárban, a főpostával szemben.

Törmelék: nickelt, rezet, alumíniumot és rétegfémeket legmagasabb áron vesz Martinovics D. D., Kula.

Kereskedők, kávéosok és vendéglősök figyelmébe!

60-as SZILVA kg. á 7.— Din. és Wafferi és Hollipni drb. 0-40 Din.

nyolcban és kicsinyben kapható ILIJA SÁGI fűszer- és csomoge üzletében Subotica, Huspiac.

CEMENT

mész, tetőcserep, traverzák, samotta-tégla és vakolat, valamint az összes építőanyagokat szállítja:

„GRADIVO“

Ker. Társ. ZAGREB, Bogovičeva ulica 3. Telefon 5-55. — Sürgőncím: „GRADIVO“

Megvételre keresek kis gőzkazánt, kis gyalugépet (Vierkanthobelmaschine) és szallagfűrészt használt de jó állapotban Bröder Jakab, Novi Sad Mali Lizan

Bánátban Crnabarai—feketetői határban

160 hold föld két tanyával eladó. 3611

Megbízott Dr. Bodnár Mihály, Nova Kanizsa

A SÉRVE NAGYOBBODIK!

A pelette kidomborodik, csak Dr. Winterhalter korszakalkotó találmánya tartja alu ról felfelé biztos kézként vissza. Elsőrendű bőranagy rugó nélkül méitek után. Éjjel is kényelmesen hordható. Eddig 35.000-nél több van használatban.

Dr. Winterhalter u. Ko. m. b. H. Halle an der Saale F. hó 13-án vasárnap Suboticán vagyok a FIRST szállodában d. e. 8 órától d. u. 5 óráig.

Mielőtt vendéglőjét szállodáját, kávéházát, cukrászdáját berendezné kérjen árajánlatot

Goldner Testvérek
Jégsekrengyárától Subotica, Jugovića ul. 20.

Készítünk és legolcsóbb áron szállítunk komplett szálloda, kávéház, cukrászda és éttermi berendezéseket, jégsekrengyőket, sörkimerőkészülékeket, fagyaltgépeket fagyaltapparátusok és azokhoz szükséges alkatrészeket, rézcsapokat, különböző levegőszivattyúkat, autogénnel hegesztett levegőkazánokat és cincöveket, gyáraknak, malmoknak rézöntvényeket. Veszünk ócska és hulladékfémeket a legmagasabb napi áron. — Telefon 134.